

Fredag 30. juli 1993

NYHETER 11

SOLKORSET

må graves opp, mener Gjørv

STIKLESTAD: Under åpningstalen for «Spelet om Heilag Olav», kastet odelstingspresident Inger Lise Gjørv fram tanken om å grave opp nazistenes nasjonalmonument, som ligger under torva ved Olavsstøtten på Stiklestad. Gjørv mente at Stiklestad Nasjonale Kulturhus er et naturlig sted å plassere monumentet. Hun hevdet at Stiklestad bør bli et bevissthetssenter mot fremmedhat i Norge.

A Jan Erik Roel

Inger-Lise Gjørv kastet dermed en brannfakkellinn i en debatt, som siste gang den sto på dagsorden, vakte oppstyr, harme og forbitrelse blant en-

kelte motstandsfolk, som like etter krigen gravde ned det forhatte monumentet.

Inger Lise Gjørv tok utgangspunkt i at nasjonalfølelse er både av det gode og det vonde. På den ene siden kan det skape tilhørighet og identitet. På den annen side kan det være som ugross i en åker. Hun hadde fremmedfrykten blant folk i tankene.

Odelstingspresidenten minnet om at Nasjonal Samling ved flere anledninger hadde landsstevner på Stiklestad. «Helt i Olav den Helliges ånd», som NS-ledere hadde uttrykt det, skulle Stiklestad gjøres til et permanent kultsenter for Nasjonal Samling. Under Olsokstevnet i 1944 ble det nye nasjonalmonumentet, med solkorset og det hele, avduket. Etter krigen tok forbitrede hjemmefrontere seg av det forhatte nazi-monumentet. De gravde ei lang grøft og veltet hele stasen ned, for deretter å begrave nazimen for godt. Der har monumentet ligget siden. Gjørv var glad for at verda-

lingene hadde klart å holde vekk Arne Myrdal fra Stiklestad, da han i fjor vår gjorde framstøt for å holde folkemøte der. – Likevel er jeg ikke så sikker på at nazi-monumentet skal bli liggende der det ligger, sa Gjørv. Hun mente det er lett å fortie, men det kan være nødvendig å se det ubehagelige i hvitøyet; nødvendig nettopp for å demme opp mot fremmedfrykten.

– Etter min mening bør monumentet få plass i Stiklestad Nasjonale Kulturhus. Det vil gi huset en ytterligere dimensjon. Stiklestad kan bli et bevissthetssenter mot fremmedhat. Vi trenger et slikt bevissthetssenter, uttalte Gjørv foran 6.000 tilhørere.

Hun poengterte at millioner av mennesker er på flukt i verden; på flukt fra sult, miljøødeleggelser og krig. Norge må ta sin del av byrdene, mente Gjørv, og framholdt at en positiv nasjonalfølelse kan være en viktig kraft for å demme opp mot fremmedhat.

Nazismen og solkorset vakte voldsom debatt i fjor vår da Arne Myrdal ville tale på Stiklestad. (Faksimile Trønder-Avisa 28.3. 1992)

Odelstingspresident og påtroppende fylkesmann i Nord-Trøndelag, Inger Lise Gjørv, mener at Stiklestad 'bør bli et bevissthetssenter mot fremmedhat i Norge.'

Foto: Olav Malmø